

Nr 42.

Ankom till riksdagens kansli den 6 maj 1927 kl. 1 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 5 och 6 §§ i lagen den 11 oktober 1907 (nr 85) angående civila tjänst innehavares rätt till pension m. m.

I en till riksdagen avlåten, den 18 februari 1927 dagtecknad proposition nr 143, som hänvisats till bankoutskottets förberedande handläggning, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att *dels* antaga ett propositionen bilagt förslag till lag om ändrad lydelse av 5 och 6 §§ i lagen den 11 oktober 1907 (nr 85) angående civila tjänst innehavares rätt till pension;

dels ock medgiva, att de pensioner, som med tillämpning av nämnda lag komma att utgå till tjänst innehavare vid statens biografbyrå, må bestridas av reservationsanslaget till biografbyrån.

Berörda lagförslag är av följande lydelse:

Förslag

till

lag om ändrad lydelse av 5 och 6 §§ i lagen den 11 oktober 1907 (nr 85) angående civila tjänst innehavares rätt till pension.

Häri genom förordnas, att 5 och 6 §§ i lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänst innehavares rätt till pension skola i nedan angivna delar hava följande ändrade lydelse:

5 §.

Rätt att komma i åtnjutande av hel pension inträder:

För manlig — — — trettiofem tjänstår;

För kvinnlig — — — trettio tjänstår;

dock att sådan rätt inträder:

a) för kvinnlig — — — tjugufem tjänstår;

b) för yrkesinspektris och kvinnlig assistent inom yrkesinspektionen samt för inspektris över sjuksköterskeväsendet: vid sextio levnads- och tjugu tjänstår;

- c) för tjänsteman — — — trettio tjänstår;
- d) för provinsialläkare — — — tjugu tjänstår;
- e) för fyringenjör — — — trettio tjänstår;
- f) för förste — — — tjugotre tjänstår;

g) för yrkesinspektör och manlig assistent inom yrkesinspektionen ävensom underinspektör, för bergmästare, gruvingenjör, sprängämnesinspektören och inspektör över elektriska anläggningar för belysning eller arbetsöverföring, för chefen för statens provningsanstalt samt avdelningschef och förste avdelningsingenjör vid anstalten, för lärare vid universiteten, karolinska-medikokirurgiska institutet, tekniska högskolan, gymnastiska centralinstitutet, farmaceutiska institutet, tandläkarinstitutet, undervisningsanstalterna för barnmorskor, veterinärintitutet, Chalmers tekniska institut, fria konsternas akademi, musikaliska akademiens konservatorium, skogshögskolan samt lantbruksinstitutet vid Ultuna och lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp, för folkskolininspektör, för föreståndare och överassistenter vid centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet, för avdelningsföreståndare vid statens skogs-försöksanstalt, föreståndare för statens centrala frökontrollanstalt ävensom för statskonsulenter i olika grenar av lantbrukshållningen samt länsveterinärer: vid sextiofem levnads- och tjugufem tjänstår;

h) för rektorer — — — trettio tjänstår;

i) för läkare — — — trettiotre tjänstår;

k) för den manliga bevakningspersonalen vid fängvårdsanstalterna och statens tvångsarbetsanstalter, uppsyningsman, maskinist, förste förman och förman vid statens uppfostringsanstalt å Bona, husfader, maskinist, förste förman och förman vid statens vårdanstalt å Venngarn för alkoholister, för lotskapten och lotslöjtnant, överlots, å fast fyr- eller gasstation anställd fyrmästare, fyrvaktare och fyrbiträde, landsfogde och landsfiskal, manlig tjänstinnehavare vid tullverkets lokalförvaltning, tillhörande någon av 1—15:e lönegraderna i avdelning B av det under e) omförmälda avlöningsreglemente, med undantag av tullkontorist, skogsförvaltare vid universitet i Uppsala och assistent hos honom samt skogsvaktare vid nämnda universitet, andra ämnes- och övningslärare vid statens läroverk än de under e), g), h) och i) särskilt angivna ävensom statsgeologer, lantbruksingenjörer och distriktslantmätare, förvaltande och bevakande personal vid skogsstaten samt föreståndare och skogsrättare vid statens skogsskolor, distriktschefer och distriktsingenjörer i väg- och vattenbyggnadsdistrikten ävensom observatorer, statsgeodeter, statskartografer, manliga gravörer och heliogravyrritare vid rikets allmänna kartverk, förste aktuarie, aktuarie, kartograf, manliga ritare och gravörer vid sjökartverket samt chefen för statens biografbyrå, granskningsman och maskinist vid sagda byrå: vid sextiofem levnads- och trettiotvå tjänstår;

l) för chefen — — — nämnda styrelse;

m) för lantbruksinspektör vid statens uppfostringsanstalt å Bona samt vid statens vårdanstalt å Venngarn för alkoholister, ledamöterna å skolöverstyrelsens yrkesskolavdelning, byråchefen för lantbruksärenden i lantbrukssty-

relsen och lantbruksakademiens sekreterare, tillika ledamot och sekreterare i styrelsen för centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet och ordförande i anstaltens nämnd: vid sextiosju levnads- och tjugufem tjänstår.

6 §.

Skyldighet att från tjänsten avgå inträder:

- a) för innehavare — — — tjänstgöring oförmögen;
- b) för annan — — — sjuttio år;
- c) för tjänstinnehavare — — — tjänstgöring oförmögen;
- d) för tjänstinnehavare — — — till tjänstgöring.

Befinnes tjänstinnehavare vara av sjukdom eller minskad arbetsförmåga urståndsatt att på tillfredsställande sätt fullgöra sina tjänståligganden, och har sådan tjänstinnehavare tillika antingen, där enligt 5 § rätt till hel pension inträder vid sextiosju levnadsår, uppnått en levnadsålder av minst sextiofem år, eller, där enligt samma paragraf rätt till hel pension inträder vid sextiotvå år eller fråga är om läkare vid hospital eller asyl för sinnessjuka eller förste provinsialläkare, som tillika är provinsialläkare, uppnått en levnadsålder av minst sextio år, eller, där fråga är om uppsyningsman, maskinist, förste förman eller förman vid statens uppfostringsanstalt å Bona, husfader, maskinist, förste förman eller förman vid statens vårdanstalt å Venngarn för alkoholister, skogsförvaltare vid universitetet i Uppsala, assistent hos honom eller skogsvaktare vid nämnda universitet, tjänstinnehavare inom den förvaltande eller bevakande personalen vid skogsstaten, föreståndare eller skogsrättare vid statens skogsskolor, eller de tjänstemän vid tullverket, lots- och fyrstaten, rikets allmänna kartverk och sjökarteverket, för vilka bestämmelserna i 5 § k) gälla, uppnått en levnadsålder av minst sextiotre år, eller ock, där fråga är om yrkesinspektris, kvinnlig assistent inom yrkesinspektionen, inspektris över sjuksköterskeväsendet, lotsförman eller lots, uppnått en levnadsålder av minst femtioåtta år, äge Konungen, uppå därom av vederbörande myndighet gjord framställning, förklara sådan tjänstinnehavare skyldig att från tjänsten avgå.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1927.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till aberopade statsrådsprotokollet.

Kungl. Maj:ts förevarande framställning är föranledd *dels* av 1926 års riksdags beslut i fråga om uppförande på ordinarie stat av inspektrisen över sjuksköterskeväsendet, *dels ock* av de förslag, vilka utav Kungl. Maj:t förelagts innevarande års riksdag beträffande lönereglering m. m. för befattningshavare vid statens vårdanstalt å Venngarn för alkoholister, vid statens biografbyrå samt vid statens centrala frökotrollanstalt.

Utskottet.

Samtliga nämnda löneregleringsförslag hava numera varit föremål för riksdagens behandling. De ändringar i Kungl. Maj:ts framställningar, som därvid av riksdagen beslutits, äro icke av beskaffenhet att inverka på det nu förevarande förslaget i annan mån än att — då enligt riksdagens beslut beträffande statens biografbyrå av där anställda granskningsmän endast den, som tillika är chef för byrån, uppförts på ordinarie stat — vad i lagförslaget under 5 § k) innefattas rörande annan granskningsman vid byrån torde böra uteslutas.

Då Kungl. Maj:ts förslag utöver vad nu angivits icke föranlett erinran från utskottets sida, får utskottet hemställa,

att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 143, må,

dels antaga det vid propositionen fogade förslaget till lag om ändrad lydelse av 5 och 6 §§ i lagen den 11 oktober 1907 (nr 85) angående civila tjänst innehavares rätt till pension; dock att i 5 § k) efter orden »chefen för statens biografbyrå» ordet »granskningsman» skall utgå;

dels ock medgiva, att de pensioner, som med tillämpning av nämnda lag komma att utgå till tjänst innehavare vid statens biografbyrå, må bestridas av reservationsanslaget till biografbyrån.

Stockholm den 5 maj 1927.

På bankoutskottets vägnar:

C. E. SVENSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *C. E. Svensson, Gustafsson* i Stensholm, *Peltersson* i Olovstorp, *Enhörning, Dalberg, Johansson* i Friggeråker, *Lindgren* och *Östergren*;

från andra kammaren: herrar *Borggren, Winkler, Bäcklund, Lovén, Olsson* i Berg, *Wikström, Kloo* och *Heiding*.